

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В
ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

Мукачево
(27 серпня 2021 року)

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

Б59

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Наково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Відповідальний за випуск – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Прокопович Л.С.

Головний редактор:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор, ректор МДУ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Моргун А. В. – декан гуманітарного факультету, кандидат філологічних дисциплін, доцент.
Прокопович Л. С. – кандидат філологічних дисциплін, доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Мовчан К. М. – директор Наукової бібліотеки МДУ, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Курило О. Й. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Попович Н.Ф. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Бабіля М. В. – провідний бібліограф, асистент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика: збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 27 серпня 2021 р. Мукачево / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2021. – 69 с.

значущості набуває соціальний вплив, який здійснюють бібліотеки щодо майбутніх поколінь, зберігаючи документальну та культурну спадщину.

Список використаних джерел

1. Bibliomania [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bibliomania.com/>.
2. Державна бібліотека України для юнацтва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.4uth.gov.ua/index.htm>
3. Воловенко Т. Реферативна база даних як інформаційний ресурс бібліотеки / Т. Воловенко // Бібліотечний вісник. – 2015. – № 4. – С. 3-7.
4. Копняк К.В. Роль електронної бібліотеки в інформаційно-освітньому середовищі ВНЗ / К.В. Копняк // Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: збірник наукових праць V Міжнародної науково-практичної конференції. – С. 45-54.

УДК: 378.011.3-051:784:316.7(043.2)

СИМОНЯН В.В.,
Мукачівський державний університет

ЕТНОКУЛЬТУРА І КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВОКАЛУ У КОНТЕКСТІ ОСВІТИ І БІБЛІОПЕДАГОГІКИ

Проблема етнокультурної компетентності особистості, зокрема майбутнього викладача вокалу, є актуальною не тільки у науковому просторі, але й у просторі педагогічної практики мистецької освіти. Питання етнокультури цікавила багатьох дослідників, серед яких О.Комаровська, Н. Коршунова, Л. Куненко, О. Отич, А. Панькін, Ю. Руденко, А.Садохін, С. Федоров, О. Хоружа, Л. Яновська. Висвітлюється вона і у публікаціях О. Гуренко, Т. Дятленко, Н. Лисенко, Г. Лозко, Т. Фопель.

Лозко Г. розглядає етнокультурну компетентність в аспекті фахової діяльності викладача, який має враховувати специфічні ментальні риси українців і водночас дбати про створення психологічно комфортної атмосфери для учнів інших національностей. Схожу думку простежуємо у Т.Дятленко, яка порівнює етнокультурну компетентність з повагою до національної історії, культури, з виявленням ціннісного ставлення до неї, з прагненням зберегти її унікальність. Т. Фопель пов'язує етнокультурну компетентність з шанобливим ставленням до інших людей, зі здатністю «гармонійно співіснувати з людьми інших культур, мов та релігій, бути готовими долати забобони та йти на компроміси» [4].

Уліщенко В. етнокультурну компетентність визначає як *інтегральну властивість особистості сприймати специфічні етнічні картини світу,*

національно-ціннісні духовні смисли, характери, особливості ментальності українців, віддзеркалені в художніх творах різних видів мистецтва, усвідомлювати роль і місце цих творів у світовій культурі [3].

Зазначаючи особливості етнокультурну компетентність викладача вокалу серед наведених наукових тверджень важливо підкреслити роль освіти і педагогіки у контексті створення належних умов для формування читацької культури, духовно-ціннісних орієнтацій та задоволення естетичних потреб. І в цьому орієнтирі певною мірою відіграє бібліотечна педагогіка.

Основою кожної бібліотеки є книжки, що мають як інформаційний, так і виховний аспект. Бібліотечна педагогіка – це особливий міждисциплінарний розділ бібліотекознавства, що формується на основі синтезу з педагогікою. Предметом цієї науки є педагогічні аспекти бібліотечної діяльності, базисом – книжка, читач. Її сутнісними аспектами були й залишається свобода спілкування бібліотекаря з читачем, постійний моніторинг його інтересів, рекомендації щодо кращих книжок, відсутність домашніх завдань, постійна допомога в пошуку відповідей на різноманітні запитання [2]. Проблеми бібліотечної педагогіки досліджували педагоги, бібліотекознавці: А. Айзенберг, Х. Алчевська, А. Ванєєв, Д. Балака, Н. Збаровська, І. Тихомирова.

Вдосконалення навчання і вмінням користуватись книжкою молоді як складової бібліотечної педагогіки можливе лише в тісній співпраці викладача, бібліотекаря та здобувача. В основу бібліотечної педагогіки покладено основні принципи роботи з книжкою, підручником. Бібліотечна педагогіка присутня сьогодні в усіх видах діяльності здобувачів, сприяє цілеспрямованому інтересові читачів, відкриває доступ до знань та інформації. На сучасному етапі виховання культури читання є складовою формування в користувачів навичок інформаційної культури (пошук, аналіз, синтез інформації, узагальнення та правильне оформлення).

Одним із основоположників бібліотечної педагогіки вважається І. Кант. Він дослідив теоретичну складову понять «культура», «пізнання», «творчість», «просвіта», «виховання», «навчання». Багато уваги приділяв читанню й написанню книжок, роботі в бібліотеці. Виділив феномен „читаюча публіка», тобто розумна аудиторія, до якої варто апелювати, ставити запитання. Книжка, на його думку, є фізичним витвором, зверненням видавця до публіки.

Д. Балака розглядає бібліотечну педагогіку як науку про „організований вплив книжкою й через книжку, що має три чинники: читача, книжку й організацію книжок». Він робить висновок про те, що бібліотека завжди здійснювала й реалізовувала практичні завдання всіх педагогів, вона є початком і кінцем всієї педагогіки. Бібліотечна педагогіка – це система роботи у взаємозв'язку – читач-книга, книга-читач. У контексті бібліотечної педагогіки

основними складовими цієї науки є: вихованець-читач, виховне оточення, зміст книжки або прочитаного, їх взаємодія [1].

Даний підхід тісно взаємопов'язаний з попереднім (забезпечення системного вивчення художньої інформації) оскільки комунікативна функція у процесі забезпечення етнокультурологічного середовища дає можливість художнього полісуб'єктного спілкування через засоби навчання та виховання етнокультурологічного середовища у процесі вокальної підготовки, що дає можливість забезпечити формування етнокультурної компетентності майбутніх викладачів вокалу у контексті освіти і бібліотечної педагогіки.

Список використаних джерел

1. Балика Д. Бібліологічна педагогіка / Д. Балика. – Київ, 1928. – 14 с.
2. Бородин В. А. Теория и технология читательского развития в отечественном библиотековедении: монография: в 2 ч. / В. Бородин. – Москва: Шк. б-ка, 2006. – 336 с.
3. Філософський енциклопедичний словник / гол. ред. В. І. Шинкарук. – Київ: Атрис, 2002. – 742 с.
4. Хоружа О.В. Етнокультурна освіта в системі фахової підготовки майбутнього вчителя музики / О.В.Хоружа // Наука і молодь: збірник праць щорічної науково-практичної конференції студентів та молодих учених, м. Київ, 18 квітня 2008 р. – Київ: Міжгалузевий інститут управління, 2008. – Вип. 3. – С. 14-16.

УДК 028.02:82(043.2)

СКРИПИНЕЦЬ Т. Ю.,
ПРОКОПОВИЧ Л. С.,
Мукачівський державний університет

РОЛЬ ЧИТАЧА В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ ТВОРЧОСТІ

Одним із важливих факторів розвитку української літературної мови був і є читач, на якого орієнтується письменник чи мовець. Розглянемо деякі наукові розвідки вітчизняних і зарубіжних мовознавців, літературознавців, які торкаються цієї проблеми. О. І. Білецький зазначав, що «...читач не тільки об'єкт, він фактор літературного процесу, співучасник роботи письменника, який весь час думає про нього і веде з ним діалог» [1].

На роль постаті читача в художній творчості свого часу звертав увагу В. В. Виноградов, зазначаючи, зокрема, що «читач не тільки «читає» письменника, але і творить разом з ним, підставляючи в його твори все нові й нові змісти» [2, с. 8]. Як бачимо, з літературознавчого погляду думки різних вчених про роль читача в художній літературній творчості співзвучні.

Попович Н. Ф. РОЛЬ ШКІЛЬНИХ БІБЛІОТЕК У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ.....	35
Попович Н. Ф., Баранська Л.Б. КАЗКОТЕРАПІЯ У РОБОТІ З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	37
Попович Н. Ф., Стецик М.С. БІБЛІОТЕРАПІЯ У ДИТЯЧИХ БІБЛІОТЕКАХ.....	40
Постельжук О.М. РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ ЧИТАННЯ УЧНІВ	42
Семенчук В. В., Прокопович Л. С. ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННИХ КНИГОЗБІРЕНЬ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ В СУЧАСНОМУ МЕДІА ПРОСТОРІ	46
Симонян В.В. ЕТНОКУЛЬТУРА І КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ВОКАЛУ У КОНТЕКСТІ ОСВІТИ І БІБЛІОПЕДАГОГІКИ.....	49
Скрипинець Т. Ю., Прокопович Л. С. РОЛЬ ЧИТАЧА В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ ТВОРЧОСТІ.....	51
Сорочук М.М. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА БІБЛІОПЕДАГОГІКИ ТА БІБЛІОПСИХОЛОГІЇ.....	53
Трачук Л. Ф. РУБАКІН М. О. ЯК ЗАСНОВНИК БІБЛІОПСИХОЛОГІЇ.....	56
Худик С., Шатрова М.Б. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЧИТАЧА В БІБЛІОТЕЦІ (НА ПРИКЛАДІ ПЕРЕГІНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ ДІТЕЙ РОЖНЯТІВСЬКОЇ ЦБС ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	59
Черніговець Т.І., Місіюк-Шумік А.І. БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ КРАЄЗНАВСТВА СЕРЕД МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	62
Шершун Я.Є., Прокопович Л. С. ШКІЛЬНІ БІБЛІОТЕКИ В КОНТЕКСТІ СИСТЕМИ ОСВІТИ ГАЛИЧИНИ ТАРЕЦЕПЦІЇ ІВАНА ФРАНКА.....	64

Електронне наукове видання

***БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА, БІБЛІОГРАФІСТИКА,
БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
теорія і практика***

**Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

Головний редактор:	<i>Щербан Тетяна Дмитрівна</i>
Відповідальний за випуск:	<i>Прокопович Лідія Сігізмундівна</i>
Упорядкування та комп'ютерна верстка:	<i>Бабіля Марина Василівна</i>

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. аркушів – 2,9

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvs@mail.msu.edu.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>